

09.05.2012

Kj/56

§ 158

Stj / Valtuutettu Sirpa Puhakan aloite varahenkilöstöstä sekä palkkapolitiikasta

HEL 2012-001000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaan katsoa valtuutettu Sirpa Puhakan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirpa Puhakan aloite

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Sirpa Puhakan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Valtuutettu Sirpa Puhakka esittää suunnitelman laatimista riittävän varahenkilöstön saatavuuden turvaamisesta ja tavoitteellisesta palkkapolitiikasta.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että sosiaalivirastossa ja terveyskeskuksessa on käytössä varahenkilöjärjestelmät. Varahenkilöt ovat vakinaisessa palvelussuhteessa hoitamassa äkillisiä lyhytaikaisia poissaoloja. Varahenkilöjärjestelmän lisäksi vuokratyövoimaa hankitaan myös Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että palvelutoiminnan jatkuvuus voidaan turvata äkillisistä poissaoloista huolimatta ja että tätä varten aikanaan myös uudistetussa sosiaali- ja terveystoimessa tehdään suunnitelma varahenkilöstön käytöstä ja tarpeellisesta vuosittaisesta määrästä.

Kaupungin palkkapolitiikan viitekehykset saadaan valtakunnallisista kunta-alan virka- ja työehtosopimuksista. Säännöllinen kuukausipalkka perustuu tehtävien vaativuuden perusteella määräytyvään tehtäväkohtaiseen palkkaan, työkokemuksisiin ja henkilökohtaiseen

09.05.2012

Kj/56

harkinnanvaraiseen osaan, jota on mahdollista saada hyvästä työsuorituksesta. Lisäksi käytössä on varsin kattava palkitsemisjärjestelmä ja siihen liittyvä kaupunkitason ohjeistus virastoilta ja liikelaitoksilta edellytetyine konkreettisine suunnitelmineen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sirpa Puhakan aloite

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2012 § 520

HEL 2012-001000 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Sirpa Puhakan aloitteen loppuun käsitellyksi.

23.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Henkilöstöjohtaja 27.3.2012

HEL 2012-001000 T 00 00 03

Henkilöstökeskus viittaa sosiaalilautakunnan ja terveyslautakunnan lausuntoihin siitä, että Helsingin kaupungilla sosiaalivirastossa ja terveyskeskuksessa on käytössä varahenkilöjärjestelmät. Lausunnoissa todetaan lisäksi, että varahenkilöt ovat vakinaisessa palvelussuhteessa kaupunkiin ja henkilöstö on tarkoitettu paikkaamaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

äkillisiä lyhytaikaisia poissaoloja. Varahenkilöjärjestelmän lisäksi vuokratyövoimaa hankitaan myös Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä.

Henkilöstökeskus pitääkin tärkeänä aloitteessa mainittua ensimmäistä ehdotusta siitä, että näillä virastoilla on suunnitelma varahenkilöstön käytöstä ja tarpeellisesta vuosittaisesta määrästä. Tämä on tärkeää, jotta palvelutoiminnan jatkuvuus voidaan turvata äkillisistä poissaoloista huolimatta. Lisäksi henkilöstökeskus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistuksen yhteydessä on myös tärkeää ottaa huomioon varahenkilöstön tarve ja mitoitus.

Henkilöstökeskus toteaa, että kaupungilla noudatetaan valtakunnallisia kunta-alan virka- ja työehtosopimuksia, joista saadaan viitekehykset kaupungin palkkapolitiikalle. Henkilöstökeskus toteaa lisäksi, että Helsingin kaupungilla on varsin kattava palkitsemisjärjestelmä ja siihen liittyvä kaupunkitason ohjeistus. Virastojen ja liikelaitosten toiminnan luonteen erilaisuudesta johtuen on edellytetty, että virastoilla ja liikelaitoksilla itsellään on palkitsemisohjelmien muodossa suunnitelma siitä, miten palkitsemista toteutetaan konkreettisella tasolla virastoissa ja liikelaitoksissa.

Säännöllinen kuukausipalkka perustuu tehtävien vaativuuden perusteella määräytyvään tehtäväkohtaiseen palkkaan, työkokemuslisiin ja henkilökohtaiseen harkinnanvaraiseen osaan, jota on mahdollista saada hyvästä työsuorituksesta. Palkitsemisjärjestelmään sisältyvistä palkkaelementeistä on kaikista olemassa kaupunkitason ohjeistusta.

Kaupungilla on myös valmisteilla kertapalkitsemiseen liittyvä uusi ohje, joka keskittyy tavoitteisiin sidottuun ja yksilöllisiä vaihtoehtoja tarjoavaan palkitsemiseen. Tällä palkitsemiskeinoilla on tarkoitus kannustaa osaavia työntekijöitä, ottaa paremmin huomioon yksilöitä ja sitouttaa heitä työnantajaansa. Ryhmäpalkitsemisen keinona on käytetty tulospalkkiojärjestelmää, jonka piirissä on tällä hetkellä yli puolet kaupungin henkilöstöstä.

Palkitsemisen kokonaisuus sisältää myös aineettomia elementtejä, jotka ovat erittäin merkityksellisiä henkilöstön sitouttamisen näkökulmasta. Aineeton palkitseminen muodostuu erilaisista työelämän laatuun liittyvistä tekijöistä sekä henkilöstöetuuksista, kuten henkilöstöruokailusta ja työterveyshuollosta. Keskeisiä työelämän laatutekijöitä ovat muun muassa monipuoliset kehitymis- ja kouluttautumismahdollisuudet, urakehityspolut ja työhyvinvoinnista huolehtiminen. Palkitsemista kehitetään jatkuvasti kokonaisuutena, jotta se vastaisi yhtäläillä työnantajan kuin henkilöstön tarpeisiin.

Lisätiedot

Rautopuro Annukka, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64995

09.05.2012

Kj/56

annukka.rautopuro(a)hel.fi

Rahoitusjohtaja 15.3.2012

HEL 2012-001000 T 00 00 03

Talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että sekä sosiaalivirastossa että terveyskeskuksessa on varahenkilöstöä vakinaisessa palvelussuhteessa.

Lisäksi talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että palkkapolitiikassa noudatetaan virka ja työehtosopimuksia ja kaupunginlinjauksia. Tehtäväkohtaiset palkat perustuvat tehtävän vaativuuden arviointiin ja henkilökohtainen lisä vuosittaiseen työsuorituksen arviointiin.

Edelleen talous- ja suunnittelukeskus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen uudistuksen myötä jouduttaneen arvioimaan myös henkilöstön saatavuutta ja työhyvinvointia uudistuneessa organisaatiossa.

Lisätiedot

Rimpilä Katja, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 06.03.2012 § 71

HEL 2012-001000 T 00 00 03

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle aloitteesta seuraavan sisältöisen lausunnon:

Sosiaalivirastossa on käytössä varahenkilöjärjestelmä vanhuspalvelujen vastuualueella ja lasten päivähoidon vastuualueella sekä aikuisten palvelujen vastuualueella. Varahenkilöt ovat pysyvässä palvelussuhteessa sosiaalivirastoon. Varahenkilöt toimivat sijaisina lähinnä työntekijöiden äkillisissä, lyhytaikaisissa poissaolotilanteissa. Varahenkilöstöjärjestelmä on katsottu tarkoituksenmukaiseksi lähinnä suurissa henkilöstöryhmissä, joissa sijaistarve on jatkuva. Pidempiaikaisiin poissaoloihin palkataan yleensä ulkopuolisia sijaisia, joiden rekrytoinnin hoitaa pääosin hallinto- ja kehittämiskeskuksen henkilöstöhankintayksikkö.

Vanhusten palvelujen vastuualueella on tällä hetkellä noin sata varahenkilöä, joista suurin osa toimii hoitajan tehtävissä. Lasten päivähoidon vastuualueella on yhteensä noin sata varahenkilöä, joista 50 toimii lastenhoitajana, 40 ryhmäperhepäivähoitajina ja

leikkipuistotoiminnassa on 11 ohjaajan varahenkilöä. Päiväkotiapulaisen varahenkilöitä on yksi. Aikuisten palvelujen vastuualueella on neljä varahenkilöä hoitajan tehtävissä. Vastuualueilla varahenkilöt on sijoitettu jonkin osaston tai alueen yksikköön, josta he siirtyvät työpisteestä toiseen tarpeen mukaan. Päivähoidossa varahenkilö työskentelee 3-4:ssä lähellä toisiaan olevassa päiväkodissa ja vanhusten palveluissa yhden laitoksen eri osastoilla. Jonkin verran vastuualueille hankitaan keikkatyövoimaa myös suoraan ao. laitoksesta käsin kiireellisissä tapauksissa.

Varahenkilöjärjestelmän lisäksi sekä lasten päivähoidon että vanhusten palvelujen vastuualueella hankitaan vuokratyövoimaa Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä sijainen palkataan ennalta tiedossa oleviin alle kahden kuukauden sijaisuuksiin. Varahenkilöstö on tarkoitettu ensisijaisesti äkillisiin, lyhytaikaisiin poissaoloihin, joihin Seurelta ei ole saatavissa sijaisia. Pidemmät sijaisuudet täytetään hakumenettelyllä palkkaamalla yleensä ulkopuolinen sijainen. Vuosilomat pyritään järjestämään siten, että niissä mahdollisimman vähän tarvittaisiin sijaistyövoimaa. Niissä hoitotehtävissä, joissa vuosiloma-aikoina vaaditaan mitoituksen mukaisen henkilöstön läsnäolo, palkataan kesälomakaudeksi vuosilomasijaisia.

Viime vuosina sekä vakinaisen henkilöstön että etenkin sijaisten hankinnassa tiettyihin sosiaaliviraston tehtäviin on ollut vaikea saada henkilökuntaa. Näin etenkin lasten päivähoidossa lastenhoitajan ja lastentarhanopettajan tehtäviin, vanhusten palveluissa sairaanhoitajan ja hoitajan tehtäviin sekä koko virastossa sosiaalityöntekijän tehtäviin. Myöskään varahenkilöstöön ei aina saada palkatuksi henkilökuntaa. Sosiaalivirastossa ei kuitenkaan sosiaalityöntekijän ja lastentarhanopettajan tehtäviin ole käytössä varahenkilöitä.

Sosiaalilautakunta pitää aloitteessa esitettyjä tarpeellisen varahenkilöstömäärän palkkaamista ja tavoitteellista palkkapolitiikkaa tärkeinä henkilöstön saatavuutta ja pysyvyyttä sekä työhyvinvointia edistävinä asioina. Sosiaali- ja terveystoimen uudistuksen myötä on tarpeen tarkastella vuonna 2013 henkilöstön saatavuuteen ja työhyvinvointiin liittyviä seikkoja uudessa organisaatiossa.

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Hilkka Vesterinen, työmarkkinalakimies, puhelin: 310 43442
hilkka.vesterinen(a)hel.fi

Terveyslautakunta 06.03.2012 § 55

09.05.2012

Kj/56

HEL 2012-001000 T 00 00 03

Päätös

Terveyslautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle aloitteesta seuraavan, esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

”Terveyskeskuksessa on ollut varahenkilöstöä vakinaisessa palvelussuhteessa vuodesta 2004 alkaen. Varahenkilöstön määrä on laskettu vuosittain henkilökunnan sairauspoissaolopäivien lukumäärään perustuen siten, että varahenkilöstöllä voitaisiin hoitaa 90 % täyteen palkkaan oikeuttavista (enintään kahden kuukauden pituisista) sairauspoissaoloista.

Varahenkilöstön määrä vuonna 2012 on yhteensä 299 (lääkärit ja hammaslääkärit 21, sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat 92, lähi- perus- ja mielisairaanhoitajat 135, kodinhoitajat, kotiaivustajat, laitoshuoltajat ym. 51). Varahenkilöstö on osoitettu terveyskeskuksen eri osastoille ja edelleen yksiköille sairauspoissaolojen määrän suhteessa. Varahenkilöstö on tarkoitettu ensisijaisesti äkillisiin lyhytaikaisiin poissaoloihin, pitkäaikaisiin poissaoloihin palkataan sijaiset erikseen. Varahenkilöt siirtyvät työpisteestä toiseen tarpeen mukaan.

Ennalta tiedossa oleviin enintään 12 päivän poissaoloihin terveyskeskus hankkii sijaiset pääasiassa Seure Henkilöstöpalvelut Oy:ltä niin kuin kaupungin talousarvion noudattamisohjeissa edellytetään.

Terveyskeskuksen henkilöstöhankintayksikkö hankkii sijaisia pitkäaikaisiin poissaoloihin, kuten perhevapaiden ja opintovapaiden sijaisuuksiin. Ympäri vuoden suunniteltujen vuosilomaketjujen hoitoon on kaupunginsairaalaan ja psykiatrian sairaalatoimintaan palkattu pysyvään palvelussuhteeseen yhteensä 67 sairaanhoitajaa, perus-, lähi- tai mielisairaanhoitajaa.

Erityisesti sairaanhoitajien ja kotihoidon lähihoitajien sijaisia on ollut vaikea saada viime vuosina lyhyisiin äkillisiin poissaoloihin. Myöskään pitkiin poissaoloihin ja varahenkilöstöön ei aina saada riittävästi henkilökuntaa. Terveyskeskus seuraa eri henkilöstöryhmien saatavuutta säännöllisesti tuotettavista työvoimatilannetiloista, joista ilmenee vakanssien täyttöaste ja hoitamattomien sijaisuuksien määrä.

Terveyslautakunta toteaa, että palkkapolitiikassa noudatetaan kunta-alan virka ja työehtosopimuksia ja kaupungin linjauksia. Tehtäväkohtaiset palkat perustuvat tehtävän vaativuuden arviointiin ja henkilökohtainen lisä vuosittaiseen työsuorituksen arviointiin.

Terveyslautakunta pitää aloitteessa esitettyä tarpeellisen varahenkilöstömäärän palkkaamista tärkeänä henkilöstön saatavuutta

09.05.2012

Kj/56

ja pysyvyyttä edistävänä. Sijaisten saatavuuden kannalta on tärkeää tarjota mahdollisuuksia tehdä sijaisuuksia myös muutoin kuin pysyvässä palvelusuhteessa.

Terveyslautakunta kannattaa myös nykyistä tavoitteellisemman palkkapolitiikan luomista Helsingin kaupungille siten, että mm. valtakunnallisesti kilpailukykyisen palkkauksen avulla turvataan työvoiman pysyminen ja saatavuus. Tällaisen tavoitteellisen palkkopolitiikan tärkeyttä lisää entisestään valmisteilla oleva sosiaali- ja terveystoimen organisaatiouudistus, joka osaltaan saattaa vähentää henkilöstön pysyvyyttä kaupungin palveluksessa. "

Terveysvaikutusten arviointi

Varahenkilöstön muodostamien pysyvien sijaisten ja kilpailukykyisen palkkopolitiikan aikaansaaman henkilöstön pysyvyyden ansiosta hoidon jatkuvuus ja palvelujen laatu paranevat, mikä lisää väestölle syntyviä myönteisiä terveysvaikutuksia. "

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Kaarina Valjus, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 42304
kaarina.valjus(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
hallintokeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566